

Príloha č. 2 k výzve ACC01

Niektoré typy vodozádržných opatrení a opatrení na prispôsobenie sa klimatickým zmenám

Nasledujúci zoznam je len indikatívny a v praxi sa realizuje oveľa väčšie množstvo a pestrejšia paleta opatrení na prispôsobenie sa zmenám klímy a protipovodňových opatrení. Pre prehľadnosť odporúčame, aby si žiadateľ stanovil jednotlivé typy opatrení ako **výsledky** projektu. Zároveň upozorňujeme, že tento program nie je o povodniach, resp. len o povodniach. Je o adaptácii na klimatické zmeny, ku ktorým reálne dochádza bez ohľadu na to, či sme zástancami teórie o vplyve človeka na ich vznik alebo nie a o podpore opatrení založených na ekosystémoch.

Stratégia:	
Výsledok	Účel:
Analýza nákladov	Porovnať náklady na opatrenie s celkovým úžitkom, dostupnosťou a reálnosťou dostupných prostriedkov a vyvodiť záver, či sa opatrenie oplatí realizovať. Ku každému opatreniu navrhnutému v analýze by mali byť vypracované viaceré scenáre (nulový – ak by sa opatrenie nerealovalo, optimálny – ak by sa opatrenie realizovalo úplne a minimalistický – ak by sa realizovalo opatrenie len v nevyhnutnej miere).
Integrovaný prístup k prispôsobovaniu sa klimatickým zmenám	Získať poznatky veľkej skupiny odborníkov – zo štátnej správy, samosprávy, štátnych podnikov, mimovládnych organizácií, vedeckých inštitúcií Získať poznatky z rôznych odvetví – poľnohospodárstvo, lesníctvo, environmentalistika, krajinárstvo, vodné hospodárstvo, rybárstvo, energetika, doprava a ďalšie Vziať do úvahy všetky dopady, ktoré navrhované opatrenia spôsobia na stav prírodných ekosystémov a pôvodných druhov rastlín a živočíchov a pre jednotlivé odvetvia hospodárstva Zahrnúť výsledky analytického projektu do programu trvalo-udržateľného rozvoja regiónu, územných plánov aktérov, do dokumentov územného systému ekologickej stability, programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí a samosprávnych krajov. Diverzifikovať poľnohospodársku produkciu, definovať poľnohospodárske postupy, ktoré znižujú potrebu zavlažovania pod doteraz používané minimálne hodnoty a definovať vhodné lesohospodárske postupy Definovať prerozdelenie vody pre potreby hospodárske a pre potreby ekosystémov Definovať potreby ochrany, manažmentu a prepojenia chránených území, prírodných a poloprírodných biotopov
Vzdelávacia časť	Dosiahnuť spoločenský konsenzus o projekte, diseminovať informácie o uvažovaných opatreniach a realizovaných opatreniach Spolupracovať so školami v danom regióne, najmä so školami podporenými v rámci tzv. Modrých škôl a informovať ich o najnovších poznatkoch z analytickej časti aj realizačnej časti projektu Voľná dostupnosť a šírenie všetkých analýz, štúdií a iných materiálov vytvorených v rámci projektu tak, aby mohli byť využité ďalšími subjektmi Zvyšovať povedomie verejnosti o kolobehu vody a šetrení s vodou

Opatrenia:	
Výsledok	Účel:
Čistenie koryta a brehov od odpadu	Zabránenie vytváraniu prekážok odtoku vody a zlepšenie ekologického stavu vodných útvarov, ochrana biodiverzity
Ochrana a revitalizácia mokradí	Zadržovanie vody, vyrovňovanie prietokov, protipovodňová funkcia,

	zachytávanie uhlíka, prevencia uvoľňovania skleníkových plynov, vyrovnávanie teplotných rozdielov, viazanie živín, znečisťujúcich látok, ochrana biodiverzity, vytváranie ekologických sietí, krajinotvorba
Opätovné prepojenie historických vodných útvarov s hlavným tokom, odstraňovanie umelých bariér na tokoch	Sfunkčnenie riečnej siete a riečnych ekosystémov, podpora riečného kontinua a konektivity krajiny, protipovodňová funkcia (akumulácia a retencia vody v krajine), dopĺňanie podzemných vôd, prirodzený odtok, ochrana biodiverzity, krajinotvorba
Obnova prirodzených riečísk a inundačných území	Akumulácia a retencia vody, obnova komunikácie povrchových a podzemných vôd, vyrovnávanie prietokov, zachytávanie uhlíka, zvýšenie heterogenity ekosystémov, vyrovnávanie teplotných rozdielov, ochrana biodiverzity
Výsadba alebo revitalizácia rastlín a drevín s vysokou vodozadržnou schopnosťou a so schopnosťou poskytovania tieňa a úkrytov	Protierózna funkcia, zadržiavanie vody, evapotranspirácia, vyrovnávanie teplotných rozdielov, tvorba miestnej klímy, ochrana biodiverzity
Revitalizácia krajiny postihnutej odlesnením, intenzívnym poľnohospodárstvom, eróziou a odvodnením	Zníženie vysušovania krajiny, zníženie erózie, protipovodňová funkcia, zvýšenie odolnosti ekosystémov, zadržiavanie vody, ochrana podzemných vôd, zachytávanie uhlíka, riešenie znečistenia, krajinotvorba
Revitalizácia krajiny poškodenej ťažbou alebo industriálnou výrobou	Zvýšenie ekologickej stability krajiny, zníženie erózie, zlepšenie miestnej klímy, zabezpečenie heterogenity ekosystémov, zvýšenie konektivity krajiny, riešenie znečistenia, krajinotvorba
Budovanie prvkov územného systému ekologickej stability („zelenej infraštruktúry“ – biocentrá, biokoridory)	Zabezpečenie kontinuity a konektivity krajiny, zmiernenie fragmentácie biotopov, nástroj územného plánovania, ochrana biodiverzity
Odstránenie invázných nepôvodných druhov rastlín	Zabránenie šírenia nežiadúcich nepôvodných druhov (vrátane drevín), riešenie zdravotného vplyvu alergénov, obnova prirodzeného druhového zloženia ekosystémov
Malé nádrže a poldre	Protipovodňová funkcia, riešenie vplyvov extrémnych javov